

YABANCILARIN TÜRKİYE'DE İKAMET HAKKI

Dr.Öğr.Üyesi Barış TEKSOY

İKAMET İZİNİ ALMA ZORUNLULUĞU

- YUKK m.19, Yön. m.19:

Vize veya vize muafiyeti süresinden ya da 90 günden fazla kalacak yabancılar

- Başvuru makamı:

1- Kural olarak yurtdışından T.C.

Konsolosluklarına başvuru (m.21)

(Değerlendirme: Göç İdaresi Genel Müdürlüğü)

2- İstisnaî olarak yurtiçinden Valiliklere başvuru (m.22)

İKAMET İZİNİ MUAFİYETİ

- YUKK m.20, Yön. m.20:
 - Vize ve vize muafiyeti süresince muafiyet
 - Türkiye'nin taraf olduğu antlaşmalar gereği muafiyet
 - TVK m.28 kapsamında olanlar
 - Türkiye'de görevli diplomasi ve konsolosluk memurları
 - Bunların ailelerinden Dışişleri Bakanlığınca bildirilenler
 - Uluslararası kuruluşların Türkiye'deki temsilciliklerinde çalışan ve statüleri anlaşmalarla belirlenmiş olanlar

İKAMET İZİNİ MUAFIYETİ

- YUKK m.20, Yön. m.20:

- “Vatansız Kişi Kimlik Belgesi” sahipleri
- “Uluslararası Koruma Başvurusu Kayıt Belgesi” sahipleri
- “Uluslararası Koruma Başvurusu Sahibi Kimlik Belgesi” sahipleri
- “Uluslararası Koruma Statüsü Sahibi Kimlik Belgesi” sahipleri
- Göçmen Belgesi sahipleri (İskân Kanunu)

İKAMET İZİNİ MUAFİYETİ

- YUKK m.27:
Çalışma İzni/Çalışma İzni Muafiyet Belgesi sahipleri
- Uluslararası İşgücü Kanunu m.11:
Turkuaz Kart sahibi yabancı
Turkuaz Kart sahibi yabancının eşi ve bakmakla yükümlü olduğu çocukları
- Geçici Koruma Yönetmeliği m. 25:
Geçici Koruma Kimlik Belgesi, ikamet izni almadan kalış hakkı sağlar.

İKAMET İZİNİ TÜRLERİ

- YUKK m.30:

- 1- Kısa dönem ikamet izni

- 2- Aile ikamet izni

- 3- Öğrenci ikamet izni

- 4- Uzun dönem ikamet izni

- 5- İnsani ikamet izni

- 6- İnsan ticareti mağduru ikamet izni

KISA DÖNEM İKAMET İZNI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ / REPUBLIC OF TURKEY	
İKAMET İZNI / RESIDENCE PERMIT	
Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Republic of Turkey Ministry of Interior Directorate General of Migration Management	
YABANCI KİMLİK NUMARASI / FOREIGNERS ID NO	99255217517
ADI / NAME	CENGİZ
SOYADI / SURNAME	ALİYEV
DOĞUM TARİHİ / DATE OF BIRTH	1.5.1988
MİLLİYETİ / NATIONALITY	AZERBAIJAN
SERİ / NO : A	№ 037237
İKAMET TÜRÜ / TYPE OF RESIDENCE PERMIT	Kısa Dönem / Short-Term
DÜZENLEME TARİHİ / DATE OF ISSUE	14.7.2014
BAŞLANGIÇ TARİHİ / VALID FROM	6.3.2014
BİTİŞ TARİHİ / VALID UNTIL	5.3.2015
İKAMET İLİ / PROVINCE OF RESIDENCE	İSTANBUL
HAMİLİNİN İMZASI / HOLDER'S SIGNATURE	
	DÜZENLEYEN MAKAM / ISSUED BY Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Directorate General of Migration Management

KISA DÖNEM İKAMET İZİNİ

- Verilebilecek yabancılar: (YUKK m.31)
Bilimsel araştırma, turizm, tedavi,
Ticarî bağlantı veya iş kurma,
Hizmet içi eğitim programına katılma, öğrenci
değişim programına katılma, Türkçe öğrenme
kursuna katılma, kamu kurumları aracılığıyla
eğitim, araştırma, staj veya kursa katılma
amaçlarıyla gelenler;
Adlî veya idarî makam talep ya da kararına
bağlı olarak kalması gerekenler;
Yükseköğretimlerini tamamlayanlardan altı ay
içinde başvuranlar;

KISA DÖNEM İKAMET İZNI

- Verilebilecek yabancılar: (YUKK m.31)
Türkiye'de konut niteliğinde taşınmaz malı bulunanlar;
Türkiye'de çalışmayan yabancı yatırımcı, eşi ve bakmakla yükümlü çocukları (CB tarafından tayin olunan tutar ve miktarda);
Aile ikamet izninden geçiş yapanlar (YUKK m.34/5-6-7);
KKTC vatandaşları.

KISA DÖNEM İKAMET İZNI

- Her defasında en fazla 2 yıl süreyle verilir.
(i bendi 1 yıl, j ve k bendi 5 yıl)
- 31. maddedeki gerekçelerden birinin varlığı dışında;
 - Türkiye'ye girişine izin verilmeyecek yabancılardan olmama; (YUKK m.7 ve 15)
 - Genel sağlık ve güvenlik standartlarına uygun barınma şartlarına sahip olma;
 - İstenilmesi halinde adlî sicil kaydı ibraz etme;
 - Türkiye'de kalacağı adres bilgilerini verme; şartlarının da yerine getirilmesi gerekir.

AİLE İKAMET İZNI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ / REPUBLIC OF TURKEY
İKAMET İZNI / RESIDENCE PERMIT
Türkiye Cumhuriyeti
İçişleri Bakanlığı
Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
Republic of Turkey
Ministry of Interior
Directorate General of Migration Management

YABANCI KİMLİK NUMARASI / FOREIGNERS ID NO: 99AAAAAAAAA
ADI / NAME: AAAAAAAAAA
SOYADI / SURNAME: AAAAAAAAAA
DOĞUM TARİHİ / DATE OF BIRTH: 15.5.1967
MİLLİYETİ / NATIONALITY: AZERBAIJAN
SERİ / NO: A

İKAMET TÜRÜ / TYPE OF RESIDENCE PERMIT: Aile / Family
DÜZENLEME TARİHİ / DATE OF ISSUE: 20.5.2014
BAŞLANGIÇ TARİHİ / VALID FROM: 12.5.2014
BİTİŞ TARİHİ / VALID UNTIL: 12.5.2016
İKAMET İLİ / PROVINCE OF RESIDENCE: AKSARAY
HAMILİNİN İMZASI / HOLDER'S SIGNATURE:

DÜZENLEYEN MAKAM / ISSUED BY
Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
Directorate General of Migration Management

AİLE İKAMET İZİNİ

- Verilebilecek yabancılar: (m.34, Yön. m.30)
Türk vatandaşının/TVK m.28 kapsamında olanların/ikamet izni veya ikamet izni yerine geçen belge sahiplerinin (u.koruma başvuru sahibi, şartlı mülteci ve geçici korumadan yararlananlar hariç) /mülteci veya ikincil koruma statüsü sahiplerinin;
 - Yabancı eşine (yalnızca birine)
 - Kendisinin veya eşinin ergin olmayan yabancı çocuğuna
 - Kendisinin veya eşinin bağımlı yabancı çocuğuna
- Her defasında üç yılı (ve destekleyicinin ikamet izni süresini) aşmayacak şekilde verilir.

DESTEKLEYİCİ İÇİN ARANAN ŞARTLAR (m.35/1)

- Aile için yeterli aylık gelir (en az asgarî ücret, fert başına 1/3 asgari ücret)
- Aile nüfusuna göre uygun barınma şartları ve tüm fertler için sağlık sigortası
- Son 5 yıl içerisinde aile düzenine karşı suçlardan hüküm giymemiş olmak
- En az 1 yıldır ikamet izni ile ikamet
- Adres kayıt sisteminde kaydı bulunmak

AİLE İKAMET İZİNİ İSTEYEN İÇİN ARANAN ŞARTLAR (m.35/3)

- Durumunu gösterir bilgi ve belgeleri ibraz etmek
- Destekleyici ile birlikte yaşadığını veya yaşama niyeti taşıdığını ortaya koymak
- Evliliğin sırf aile ikamet izni almak amacıyla yapılmamış olması (bkz. m.37)
- Eşlerden her birinin 18 yaşını doldurmuş olması
- Türkiye girişine izin verilmeyecek yabancılardan olmama (YUKK m.7,15)

SIRF İKAMET İZİNİ ALMAK İÇİN ANLAŞMALI EVLİLİK (m.37)

- «..makul şüphe varsa, evliliğin sırf ikamet izni alabilme amacıyla yapılıp yapılmadığı valiliklerce araştırılır.» (izin öncesi veya verildikten sonra)
- Makul şüphe halleri (Yön. m.34/1)
 - aynı konutta yaşamama veya aile birliği olmadığı yönünde ihbar ya da şikayet
 - eşlerin konuştuğu ortak dilin olmaması
 - makul olmayan yaş farkı

SIRF İKAMET İZİNİ ALMAK İÇİN ANLAŞMALI EVLİLİK (m.37)

- Makul şüphe halleri (Yön. m.34/1)
 - başvuru sahibi yabancının vize veya ikamet izni ihlallerinde bulunması
 - eşlerin, evliliğin anlaşmalı olduğunu beyan etmesi
 - eşlerden birisi hakkında gayri meşru geçim ve izinsiz çalışmaktan işlem yapılmış olması
 - ailenin geliri ile yaşam standardının aynı olmaması

SIRF İKAMET İZİNİ ALMAK İÇİN ANLAŞMALI EVLİLİK (m.37)

○ Araştırmada dikkat edilecekler (Yön. m.34/2)

- insanları rahatsız edici ve onur kırıcı davranışlardan kaçınılır.

- özel hayatın gizliliği ve konut dokunulmazlığının ihlal edilmemesi için gerekli tedbirler alınır.

- eşlerle ayrı ayrı ve birlikte görüşülür.

- paylaşılmış sorumlulukların olup olmadığı tespit edilir.

SIRF İKAMET İZİNİ ALMAK İÇİN ANLAŞMALI EVLİLİK (m.37)

- Araştırmada dikkat edilecekler (Yön. m.34/2)
 - yakın komşu, adres çevresi veya aile üyelerinden bilgi alınır.
 - mahalli birimlerden bilgi alınır.
 - sosyolog, sosyal çalışmacı, psikolog ve diğer meslek mensuplarından faydalanılabilir.
 - kolluk personelinin refakati istenebilir.
 - Bakanlıkça belirlenecek diğer hususlar

ÖĞRENCİ İKAMET İZİNİ (m.38)

- Türkiye’de bir yüksek öğretim kurumunda ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora öğrenimi
- Bakımı ve masrafları üstlenilmek şartıyla ve veli ya da yasal temsilcisinin onayıyla ilk ve orta derecede öğrenim görecekler
- Anne-baba ve diğer yakınlarına herhangi bir hak sağlamaz.
- Türkiye’ye girişine izin verilmeyecek yabancılardan olmamalıdır.

UZUN DÖNEM İKAMET İZİNİ (m.42)

- A) Türkiye’de kesintisiz en az sekiz yıl ikamet izniyle kalmış olanlar,
 - Son 3 yıl içinde sosyal yardım almamış olmak, kendisi ve varsa ailesinin geçimini düzenli olarak sağlayabilecek durumda olmak, sağlık sigortasına sahip olmak, kamu düzeni veya kamu güvenliği açısından tehdit oluşturmamak şartlarıyla.
- B) İçişleri Bakanlığı’nın belirlediği şartlara uyanlar, kamu düzeni veya kamu güvenliği açısından tehdit oluşturmamak şartıyla.
- Her iki seçenekte de İçişleri Bakanlığı’nın onayı aranır.

UZUN DÖNEM İKAMET İZİNİNİN SAĞLADIĞI HAKLAR (m.42,44)

- Süresiz ikamet hakkı verir.
(İptali: a- Kamu düzeni veya kamu güvenliği bakımından tehdit oluşturma; b- Sağlık, eğitim veya zorunlu kamu hizmeti hariç kesintisiz 1 yıl Türkiye'de dışında bulunma)
- Ayrıca: Askerlik yapma yükümlülüğü; seçme ve seçilme; kamu görevlerine girme; muaf olarak araç ithal etme ve özel düzenlemelerle kısıtlanan haklar; hariç olmak üzere, Türk vatandaşlarına tanınan haklardan yararlanırlar.